

endnu hviler paa Rørsørbanen. Hvis man holder Beregningen separat, er jeg overbevist om, at det rørsørste Selskab hellere vil gaae ind paa denne Ordning end paa Loven, som den nu foreligger, da det jo kun kunde vinde derved, men ikke tabe.

Alec: Uagtet jeg ikke troer det hensigtsmæssigt at komme ind paa en Discussion om Retningen af Banen, skal jeg dog mod hvad det ærede Medlem for Holbæk Amts anden Valgkreds (Tscherning) ansøgte, at den Bane, som jeg har foreslaaet, kom til at gaae igjennem de mindst befolkede Egne, gjøre opmærksom paa, at det gjør mig ondt, at han ikke har gjennemlæst min Betænkning; thi han vilde da have fundet, at Folkemængden langs den af mig foreslaaede Linie er den største, og at den desuden har den store Fordeel, at hele Veisystemet i den vestlige Deel af Nordsjælland sættes i Forbindelse dermed. Med Hensyn til Tillægsparagraphen skal jeg bemærke, at jeg er gaaet ud fra den samme Forudsætning, som den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valgkreds (N. Sage), at det meget gerne kan være, at denne Bane ikke kan betale sig directe for vedkommende Actionairer. Men hvad jeg har paastaet, er, at den betaler sig for Staten, og jeg har netop lagt Vægt paa, at Staten kunde faae betydelig Fordeel ved Anlægget af denne Bane. Jeg nævner ikke overdrevne Forventninger om Rentabiliteten; men jeg troer, at det i ethvert Tilfælde, hvad enten Actionairerne erholde et godt Udbytte eller ikke, ligefrem vil gavne Staten, at denne Bane bliver anlagt. Det er derfor, jeg ikke kan frafalde denne Tillægsparagraph. Det er vel sandt, at dens ubetingede Nødvendighed for Diebliffet ikke foreligger, men det forekommer mig dog rettest, da denne Sag flere Gange har været bragt paa Bane, og da der har været forskjellige ubenyttede Lovforslag, at der gives en Tillægsbestemmelse, hvorved vi eengang for Alle kunne paa en billig Maade komme ud over denne Sag. Jeg skal ikke paa dette Standpunkt anstille nogen Beregning over, om det er hensigtsmæssigt at forene den med den sjællandske Bane eller ikke, eller om det ikke vilde være rettere at anlægge et lettere System

end det svære System, der naturligvis vil blive en nødvendig Følge af at anlægge og drive Banen i Forbindelse med den sjællandske. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at det, jeg har foreslaaet, kun er subsidiairt; jeg er enig i, at man først overlader Anlægget til det sjællandske Jernbaneselskab, men naar det ikke vil overtage det, kan jeg ikke see nogen Grund til, at man ikke skal give en Tillægsbestemmelse, der indeholder langt billigere Betingelser for Staten end dem, vi give det sjællandske Actieselskab.

N. Sage: Man skal albrig forundre sig over Noget, ellers vilde jeg tilstaae, at der vilde være rig Anledning til at forundre sig over den Indbending, der er gjort mod det Forslag, jeg gjorde. Det Hele er en ganske simpel Sag; der er et Handelselskab, som ønsker at udvide sine Forretninger; det ønsker at foretage en ny Forretning, hvortil det mangler de fornødne Midler; og det henbender sig til vor Minister, som er i Besiddelse af Midler og Credit; og beder om hans Selvstydnercaution for det Beløb, som det nye Foretagende vil koste. Det siger, at det betaler sig fortræffeligt, og hvad er da naturligere, end at det da giver os den halve Fordeel? Jeg vilde ønske, at den ærede Minister maatte komme til at udføre saamange Foretagender, som han var istand til, naar han, ved Blot at give de fornødne Midler eller Selvstydnercaution, erholdt den halve Fordeel. Jeg seer heller ikke, at der er nogen Grund for Selskabet til at forkaste den Betingelse, som jeg haaber, at vi vilde i Loven sætte for vort Samtykke; naar Vedkommende ere overbeviste om, at det er en god Forretning, maae de nøies med den halve Fordeel, og det vilde de vistnok være meget tilfredse med at tage. Den ærede Minister meente, at noget Saadant ikke var Tilfældet noget Sted i Verden; men jeg vil paatage mig at vise den ærede Minister mangfoldige Tilfælde, hvor Staten netop nyder den halve Fordeel for den Assistance, den giver, for at faae slike Jernbaner istand. Jeg kan ikke i dette Diebliff give nogen bestemt Liste over disse Tilfælde; men jeg vil være istand til at vise den ærede Minister saamange Tilfælde, at han vil blive nødt til at tage denne Mening